

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Disolvarea dietei croate.

Sibiu, 31 Ianuarie n.

Chestia disolvării dietei croate e cu mult mai însemnată, decât se fie de ajuns numai o simplă înregistrare a ei, în câteva șire, cum s'a făcut în numărul trecut al ziarului nostru. De aceea ne vedem îndemnați a reveni asupra ei.

Intâi de toate avem să facem constatarea, că nici nu s'a așteptat întrunirea dietei, în ziua pe care era ea convocată prin rescript regal, adică 7 Februarie n. c. ca în fața ei să se tacă disolvarea, cum e obiceiul, ci noul ban al Croației imediat cum a primit rescriptul de disolvare l-a publicat în monitorul oficial din Agram, și astfel disolvarea s'a efectuat numai decât după publicare, deci Sâmbătă, săptămâna trecută.

Din momentul publicării rescriptului de disolvare deputații cari fuseseră aleși pentru dieta croată și-au pierdut mandatele și dreptul de imunitate.

Lucrurile s'au întâmplat astfel din două motive. Era temere, că dacă se așteaptă întrunirea dietei, aceasta ori va împiedica pe ban să comunice rescriptul de disolvare, ori va face un pas și mai însemnat, va aduce hotărâre, că se desface cu totul din legăturile pe cari le are acum cu Ungaria și-și decretează independența desăvârșită. Și din una și din cealaltă faptuire a dietei croate să puteau naște urmări și complicațiuni grave, cari au fost evitate și împedecate prin disolvarea dietei pe calea pe care ea a fost disolvată.

Motivul mărturisit din parte oficială al disolvării dietei croate e însă altul: lipsa de garanție, că ea va fi capabilă de muncă, în urma programelor exagerate politice ale partidelor reprezentate în dietă.

Rescriptul de disolvare adresat banului sună astfel:

„Iubitul nostru credincios! La propunerea Dtale disolvăm dieta iubitelor noastre regate Croația, Slavonia și Dalmația, pe care prin rescriptul nostru regal din 15 Ianuarie 1912 am aflat de bine a o convoca pe 7 Februarie 1912, și te împuternicim, pe temeiul dreptului nostru regal, ca solia aceasta a noastră să o aduci la cunoștință publică. Totodată te împuternicim, să pui termenul alegerilor pentru dieta viitoare, în înțelesul legii, iar cu privire la convocarea noului parlament să ne faci la timpul seu propunere potrivită. Cătră care de altcum am ramas cu plină grație regească, în Viena, 25 Ianuarie 1912. Francisc Iosif m. p. Khuen-Héderváry m. p. Cuvaj m. p.“

Iar rescriptul de disolvare, adresat deputaților și magnaților din dieta croată, sună astfel:

„Noi, Francisc Iosif I, Impărat al Austriei, rege al Boemiei, etc. rege apostolic al Ungariei, trimitem salutarea noastră regală magnaților și deputaților din regatul Croația, Slavonia și Dalmația. Dieta regatelor Croația, Slavonia și Dalmația, pe care cu rescriptul nostru regesc din 15 Ianuarie 1912 am convocat-o pe 7 Februarie 1912, după ce nu ni se oferă nici o speranță, că ea va avea o muncă rodnică, în urma formațiunii partidelor: am aflat de bine a o disolva prin aceasta, pe baza art. de lege II din 1870. §-ul 3, care sună despre organizarea dietei regatelor Croația, Slavonia și Dalmația. Cătră cari de altcum rămânem plăcut inclinați cu grație regească. Dat în Viena, la 25 Ianuarie 1912. Francisc Iosif m. p. Khuen-Héderváry m. p. Cuvaj m. p.“

Natural, că disolvarea dietei croate, prin rescript regesc, a provocat mare senzație în Zagreb, capitala Croației, și pretutindenea în celelalte orașe ale regatului croat. Și mai mare senzație a provocat apoi faptul, că s'a început goană a-

devărată în contra fruntașilor unor partide opoziționale din dieta croată, imediat cum le-a încetat dreptul de imunitate. Astfel pe unul, cu numele *Radici*, l'a arestat poliția numai decât, pe motivul, că are mai multe procese penale, unele terminate, altele în curgere, iar pe altul, *Prebicevici*, l'a dat în judecată, și încă Duminecă a trebuit să se prezinte de urgență la procuratură, pentru a fi ascultat. Cel dintâi e șeful partidului poporal din Croația, celalalt șeful partidului independent sârbesc.

Probabil, că pe calea aceasta vrea noul ban al Croației să întimideze lumea, să o influențeze și să o facă să fie la alegerile viitoare, — cari se vor face în luna Martie, — mai binevoitoare față de stăpânire, și se i deee o majoritate parlamentară, nu opoziției. Dar exemple sunt destule, că pe calea aceasta, prin terorizări, intimidări și întemnițări, se ajunge la rezultat tocmai contrar dela acela, care se dorește. Și astfel mai că putem proroci cu siguranță, că sistemul de operare al noului ban croat încă va da greș, pentru că din nouele alegeri, efectuate în Croația și Slavonia, nu va eși decât o dietă tot asemenea celei disolvate, ori poate chiar una și mai radicală.

In audiență. Despre audiența pe care a avut-o Dumneș prim-ministrul țării, contele *Khuen-Héderváry* la Viena, scriu ziarele din capitală, că a fost de o durată foarte lungă. Două ore întregi a stat domnul ministru-president în fața Maestății Sale, pentru a-i expune în mod amănunțit tot ce s'a întâmplat în politica internă în timpul din urmă, și ce se va întâmpla în viitorul apropiat. Cu privire la planurile din viitor ale guvernului, — aprobate de Maestătea Sa, — domnul prim-ministru să va pronunța în dietă, cât mai curând.

Demisia ministrului de externe. Maestătea Sa, Monarhul, nu a primit demisia pe care de nou i-o înaintase contele *Aehrenthal*, mi-

nistrul de externe al monarhiei noastre, ci i-a acordat acestuia un concediu mai lung, în speranță, că se va însănătoșa pe deplin și-și va putea continua activitatea, ca conducător al politicii externe a monarhiei noastre, cu care Maestătea Sa e pe deplin mulțumit. Sub durată concediului, locul contelui *Aehrenthal* îl va ținea în mod interimar baronul *Müller*, șef de secție în ministerul de externe. De altă parte se scrie, că boala contelui *Aehrenthal* e foarte îngrijitoare.

Cronică pedagogică.

Cunoașterea naturii ca problemă a școlii
de G. Fl. Preșmeranu.
(Fine).

Prin adunarea de aceste deseme într'un album se va avea în vedere scopul nobil de a-l îndemna la continuarea lucrurilor acelor și la repetirea faptelor morale, abstrăgând dela influința bună care constă în cultivarea spiritului de eructare și economie.

Deși profit în două direcții, cât privește dezvoltarea facultăților, precum și dedarea la eructare, împreună cu nobilitarea gustului.

Ceva neobișnuit și cu ceea ce nu prea ușor ne împăcăm noi în acest sistem de educație, este amânarea timpului de școală până la al 8-lea sau chiar al 10-lea an, și anume de dragul păstrării nealterate a acelei voci bune, și a acelai timp plin de juvenilitate bucurie, de care trebuie să aibă parte copilul, dar pe care sistemul nostru de instrucție, prin o prea timpurie învățtură de carte și obositoare muncă spirituală pentru constituția debilă a copiilor, îl scurtează chiar în anii cei mai dragi ai tinereții.

Până la acest timp toată instrucția incumbă părinților sau instructorului de casă, cari prin o tractare blândă și pretensiuni modeste îl vor pregăti pentru o muncă sistematică de mai târziu.

Se va mulțumi orice părinte, dacă copilul își va însuși câteva cunoștințe de scris și citit, premergând câteva exerciții de desen într-o cât e de lipsă, într-o pregătire deplină a cetitului.

Nu urmează de aici, se înțelege, că copilul va trebui ținut în neștiință, ba

FOIȘOARĂ.

Rolul preotului în viața culturală a satelor,

de preotul Ioan Popa.

(Fine).

Vom căuta în societatea credincioșilor noștri „o leuire a durerilor zilnice”, vom da sfaturi de economie practică, vom înfriga cutare însoțire de plugari, ca să scape pe țărani din ghiarele arendașului, vom strivi cu cunoștința drepturilor cetățenești táloul mincinos al legilor din cari se îngrășă cei fără de suflet, vom căuta să fim vrednici muncitori ai neamului, câștigând spre asigurarea existenței sale românești o întărire culturală și economică. Vom căuta a ne face „prototipul chemării preoțești a unui Popa Tanda, a fi apostolii zilelor, a da în totdeauna leac pentru ranele cari istovesc un trup ce suferă, a fi alături de păstoria bisericească apostoli ai culturii și îndrumători politici ai țărănilor”. (Op. cit. 69, 74).

„Nu vom uita nicicând, că temeiul adevăratei culturi precum a tuturor însoțirilor e oel creștinesc. Nu vom uita, că suntem datori să ținem din toată puterea sufletului nostru înainte de toate la credința religioasă, cu toată compara adevărilor ei dogmatice și morale, și — prin această comunitate sufletească de credință

să întărim legătura noastră cu poporul, simțindu-ne împreună cu dănsul fi credincioși ai aceleiași mame de toți iubitoare: a sfintei noastre biserici!”

Nu vom uita nicicând, că sântem în primul rând preoți și chemarea cea mai de căpetenie a noastră este: „de a face educația religioasă-morală creștină a poporului nostru, astfel, ca prin forța caracterului religios moral, care va avea-o fiecare suflet românesc, valorând cât trei, deși după număr suntem puțini și nebași în seamă, să fim mulți, puternici și neînfrânți! Numai un popor înzestrat cu un asemenea caracter de granit va fi accesibil pentru lămină și cultură, va fi stăpân a se desrobii în cele politice și-și va întemeia o bună stare materială prin cumpăt și muncă cinstită”, zice vrednicul profesor seminarial dl. Dr. N. Bălan (Revista Teolog. An. I. Nr. 3 p. 114 și 115).

Nu vom putea crește neamului însă astfel de fi, de nu vom fi în primul rând noi pătrunși de însemnătatea lor, de nu vom mărturisii în cuvânt și faptă o tărie convinsă a credinței noastre religioase. La care însă numai așa vom ajunge, dacă ținând seamă în totdeauna, că suntem propoveditorii și apărători credinței ortodoxe, ca oricare om conștiu de specialitatea sa, ne vom năzuși mai întâi în aceasta să fim acasă, să fim destul de puternici și gata în orice clipă de a o apăra cu puterea cuvântului și a brațelor, și de este nevoie

asemenea miilor de mucenici chiar cu vărare de sânge.

E știut, că arma vremii e puterea cuvântului și a științei. Dușmani acunși sau pe față, mai puțin ori mai mult pronunțați, își are dumnezeiasca învățătură și astăzi, chiar printre intelectualii noștri. Ba după cum din multe părți s'a accentuat, sentimentul religios chiar slăbește. E deci de datoria noastră să căutăm prin muncă serioasă a ne întări tot mai mult în ele, ca la un semn dat să ne găsim destul de destoinici, destul de pricepuți, și nu noi să fim pricina slăbirii și a pierzării. Toată munca noastră propoveditoare și aleasă, toată conducerea oficioasă și neoficioasă, toată convenirea și atingerea noastră cu poporul să ne-o întemeiem și devoltăm în puterea credinței religioase. Să nu ne mulțumim a o mărturisii numai prin predici, ci și prin anumite prelegeri, în cari mai ușor ne putem estinde asupra adevărilor ei, — mai ales însă prin faptele noastre, că după cum ne învăță apostolul „credința fără fapte moartă este”. Căci numai astfel înaintarea noastră, mult-puțină, la cât vom putea ajunge, va fi o schimbare curată și înțeleaptă, numai astfel vom ajunge să fim un popor conștiu de sine și de lucrurile ce-l impresară, — un popor bun și credincios. „Știe fiecare român cu adevărat cult, zice un zeu slugitor al altarului, că de o ferisire a omenirii prin filozofia curat raționalistă nici

vorba nu poate fi; dar de nenorocirea ei, pe această cale, ni-i meritorie vie întreaga istorie universală. Paterea cea mai mare o au popoarele și indivizii cu credință tare”. Goethe zicea oă: toate epopee, în cari domnește credință, ori în oă formă ar fi ea, sunt strălucite și alucătoare de roade pentru contemporani și posteritate; toate epopee însă, în cari neareduință, în orice formă, câștigă o învingere sârăcioasă, chiar dacă acele epopee s'ar mândri pe un moment cu o strălucire închipuită, ele dispar din măsteneria posterității, fiindcă nimeni nu se chinuște bucuros cu cunoștința sterilității”. Iar Hettlinger scrie în opera sa „Dogmele creștinismului”, oă numai „Starea bisericii este în stare să scutească un popor de putrezirea morală. Cultura umanistă, fără de creștinism, se sfârșește numai decât cu baia de sânge a revoluției și a comunei. Nu e nici o îndoielă, că realizându-se odată ursele amenințătoare ale viitorului, învingerea va fi acolo, unde e puterea mai mare a credinței. Căci istoria tuturor timpurilor a dovedit, că de adevărat a vorbit Tocqueville zicând, că un popor care vrea să fie liber și tere, trebuie să creadă, și un popor care nu vrea să creadă, trebuie să slugească”. (Neamul Rom. An. III. Nr. 77).

De necheiere făcând o reprivire asupra îndatoririlor noastre de muncă, dându-ne cu îngrijire seama de multele nevoi și cerințe ce sunt de făcut și îndeplinit,

din contră nu se poate recomanda din destul, a satisfacere prin răspunsuri cvenite și clare, întrebările instinctive ale aceluia prin care acela își destăinuiește curiozitatea, dorințele, cu un cuvânt toată lumea lui de simțuri.

Firește, o satisfacere a tuturor dorințelor copilului fără a face vre-o selecție, ar fi lucru necuminte, care s'ar răsună mai târziu, dar de multeori nici nu e o putință.

În punctul acesta, ca bună îndrumare îi servește educatorului însuși bunul său simț.

Observăm însă, că înșasi prin satisfacerea capricioaselor dorințe ale lui se dă prilej la defaimarea de calități frumoase, pentru lumea sufletească a copilului.

Așa într-o cât ar fi greu să satisfacem dorințele aceluia, încât privește procurarea de recuzite sau alte obiecte de distracție, de pildă ușor ne putem ajuta, trecând recuzitele folosite de un copil la celălalt, prin ceea ce se deprinde el la spiritul de cruțare, precum și la dragostea de curățenie presupunând, că acelea se păstrează în bună ordine.

Desvoltarea simțului de milă, de cruțare, trebuie să formeze obiect de deosebită preocupare deja la copilul din frageda junie.

Void aceasta să rupă o floare, punându-i întrebare, dacă e în stare să alcătuiască alta în locul azeleia, îl vom face să prețuiască lucrurile.

Din spiritual liberal ce platește în atmosfera unei atari familii, ai cărei membri se mișcă și trăiesc ca într-o mică republică, urmează și faptul, că copiii încă iau parte în conversația celor maturi, ba li se ascultă chiar și părerea lor proprie în chestiuni familiare capitale.

Îți face impresie, ca și când s'ar intenționa restituirea a tot ce școale, prin disciplina ei rigidă le denează elevilor și adică, satisfacerea curiozității lor, într-o atât de sufocată prin tratamentul despotice al școlii.

Nu se poate din destul lauda o astfel de procedură cuminte, mai ales dacă avem în vedere, pe lângă rigoarea și trăsarea prea dela distanță a învățătorului, care se ține scoli de plan și de împărțea lui după timp — și de faptul, că și părinții au datina rea de a înăbuși ori ce urmă de interes și curiozitate din copil ce acesta și-o manifestă atât de des prin mulțimea de întrebări adresate celor din jurul său.

Din copilul crescut în astfel de spirit nu-i mirare, dacă vorbește încrederea și mândria de sine, atât de mult reclamată de relațiile sociale de azi, și căruia așa de frumos îi știe da expresie copilul englez chiar și la timp de voce bună, cu cuvintele: „Mă sunt eu, dar eu sunt eu”.

Cu frumoase îndrumări ne servește acest sistem de educație și cât privește cunoașterea naturii și peste tot a vieții afară de familie, a pământului ce ne nutrește, a orașului, a ținutului, în care trăiește copilul și față de care trebuie să se trezească în el iubire și simț istoric.

Această iubire trebuie să se resfrângă și asupra țărânului, soldatului, negustorului, industriașului, cari în sudoarea feții lor și-au luat partea lor de muncă întru înflorirea țării lor.

În scopul acesta se vor conduce copiii dela oraș în vre un sat din apropiere,

recunoscând sărăcia culturală, materială și socială, lipsa de apropiere și întovărire a sâtenilor noștri, — precum și că noi suntem oheia unei situații mai favorabile, stălpii satelor și prin ele ai bisericii și neamului, întru adevăr, trebuie s'o spunem noi, fără însă a ne plânge, și s'o recunoască alții, că nu este și aici poate să fie oficiu și chemare mai grea ca a preotului. Tremur și frică trebuie să cuprindă inimile noastre de împlinirea sau neîmplinirea sarcinii luate, — de darea de seamă ce avem a o face odată înaintea lui Dumnezeu — și până suntem în viață înaintea oamenilor. E grea însă pentru acela, care, pe lângă tot greul vieții și a sarcinii familiare nu încetează a munci fără oboseală și preget pentru luminarea, înaintarea și fericirea familiei mari, pentru binele credincioșilor.

Și e ușoară pentru acela, care privește preotia ca oricare meserie de-a câștiga numai cele trebuincioase de traiu, încoo însă nici habar nu are de nevoile credincioșilor, de durerile și păsările lor, nu se îngrijeste de o îmbunătățire și o ușurare a greutăților prin multele mijloace ce le oferă lumea noastră.

Dacă a lăsat neapăsarea trecutului țină unui astfel de om neturbat, prezentul și viitorul sorător nu o va mai face, ci va da fiecăruia după faptele sale, căci eată ce și cum se exprimă el într-o gazetă, vorbind despre muncă preotului: „Și să se pună pe muncă cu deosebire acela, cari sunt mai acesibili, pentru că fac parte din generația mai apropiată și să o facă

unde mai totdeauna obține ceva vrednic de înregistrat.

Așa în primul rând se va ținea cont de biserică, ouicoanele, ou zăvănelile sale aproape șterse, dar ou atât mai instructive ce privește pricoperea diferitelor stiluri de artă, arhitectonică și de pictură.

Fiecare excursie de felul acesta, adăuga ceva nou la avutul de cunoștințe al copilului, mai ales dacă despre cele văzute se fac însemnări sau schițe trebuincioase. Întâlnind în drum elevii vre-o tablă sau alt semn, care păstrează amintirea vreunei lupte, pe cari elevii o cotesesc respective silabisează ou mare curiozitate, învățătorul are ocazie potrivită de a le explica felul cum aceste inscripții pot servi drept izvoare pentru scrierea istoriei. Un astfel de moment, la aparență neînsemnat poate deveni motorul unui schimb de idei de mare preț. Trecând prin o pădure învățătorul conștient, ca și un tată ou puțin simț de educator, nu va întrelăsa oasiasa binevenită de a atrage atenția copiilor asupra animalelor și păsărilor, căutând a le planta în suflet iubirea față de acelea, — ou un cuvânt, ori unde se găsească prilejuri pentru a trezi interes în copil față de natură și trecutul omenirii. E vorba numai, ca părintele ou și învățătorul să nu cruțe osteneală și să nu pregete întru a jertfi o după amiază în interesul copiilor, pentru a-i conduce în astfel de ținuturi și localități, unde își pot câștiga impresii puternice, astfel de pildă despre muzee, unde au ocazia a li se face cunoscute diferitele feluri de armatură, reliqui etc.

În cimiterii, unde fiecare monument le desooperă o istorie întregă din trecutul vre-unui bărbat meritat pentru neam; învățând dacă a-și prețui trecutul, își va mai alcătui totodată și o convingere despre natura trecătoare a vieții pământești și despre desertaținea bunurilor vieții, știind astfel să tragă concluziuni folositoare, cât privește conduita vieții sale morale de mai târziu.

Câte cunoștințe de preț nu ascund apoi diferitele obiecte vechi aflătoare acolo, ca de pildă cruci, fiare vechi, unelte, sape, lopate etc., despre cari nici cei bătrâni nu ne știu da deslășiri, la ce au fost întru trebuință. În ele se află păstrată amintirea diferitelor datini de înmormântări, petreceri a celor vechi etc.

Ducând pe elev la țară va putea cunoaște modul de viață al elementului agricol dela țară, care crescut în aerul curat dela munte, deprins la o muncă întăritoare de mușchi îi va servi copilului de o pildă de viață abundentă în sănătate și energie fizică. Modul de chivernisire al aceluia în ale economiei de pământ și în ale producerii laptelui, trezește în copil simțul pentru economie. Cu un cuvânt întreg felul lui de împărțea li dă îndemnul pentru o muncă cuminte, productivă și plină de energie.

Din acest sistem de educație eze la iveală ou un fir roșu principal iubirii față de omul muncitor, al oinștii muncii, precum și postulatul de a susținea și nutri comunitatea de interese și sentimente ou toți cei ce se ostenează întru binele și propășirea patriei.

Voi căuta în cele următoare se fac un mic reasumat al celor înșirate până aici, despre promovarea simțului pentru viață reală, pentru natură.

până ce nu va interveni publicistica, arătând la lumina zilei pe cei păcătoși”. (Trib. 1909 Nr. 28 p. 3).

Viitorul o să fie tot mai sincer în desooperirea celor slabi și recunoașterea celor harnici.

Să căutăm deci ou toții și în toate împrejurările să ne facem apostoli zilelor, să ne îngrijim și interesăm, pe lângă propeverduirea religioasă, de toate celelalte cerințe ale credincioșilor, căutând a le împlini. Căci numai astfel se va arăta și ridica gradul de cultură al conducătorilor, cât și al poporului, în măsura de termometru al neamului nostru, numai astfel ne vom putea mândri și noi ou sate civilizate, și numărăm în rândul popoarelor culte. Și din postata unei astfel de munci să nu ne lăsăm împedează prin nimic, căci „pentru omul muncitor și ou răvnă pentru interesele mari ale neamului său nu poate fi nici o pedecă, ci întocmai ou acei lucrători ai câmpurilor, cari fac să rodească fusturile și să presch mbe în ținuturi productive și bogate lcurile sărăcite, preotul prin împlinirea datorițelor face să rodească sufletul conșătenilor în fapte bune și îi împietenează spre un traiu mai demn de ființa noastră”, (Alb. an. II. p. 939) căci cum zise un versificator:

„Al preotiei dar în lume,
E cel mai sfânt ce-i dat de sus;
Să fie vrednic dar acela
Ce ca să-l poarte, este pus de cel de sus!”

Totul se reduce — repet — la scopul de a trezi la viață ori ce obiect al naturii împrejmuitoare, ce ar părea că doarme în fantasia copilului. Trebuie să facem, ca natura să se furișeze așa zicând personificată la sufletul aceluia. Vorbindu-i de pildă de un arbore, ou frumșet, vârstă, bogăția coroanei lui, nu vom uita a pomeni și de miturile anticității, precum și de credința celor vechi, cari presupuneau, că acela vătămat suferă ou și o ființă viețuitoare. Acest lucru de sigar își va aduce roadele dorite, căci copilul încă e pătruns de acea evlavie navinovată ou și omul primitiv și ou sufletul poporului de jos, și care deși încă ascultă ou mult interes și bunăvoință astfel de istorisiri.

Prin o destăinuire de felul acesta a alcătuirilor din natură, copilul ajunge să înțeleagă armonia din univers și să-și câștige idei adevărate despre natura și ființa corpurilor cerești, cari până acum i-au fost un ce misterios și necunoscut.

Tot așa orizontul ce-și întinde albastrul său văl deasupra noastră, îl va trezi la o viață religioasă tainică, care până aici înzadar i-a fost predată din dogmele seoi și abstracte ale catehismului fără a-l putea face să cuprindă dzirea și să-i pătrundă la inima lui. Astfel căutând a-i încozi sufletul ou interes și dragoste față de natura înconjurătoare, am trezit în el adevărata religiozitate, pe care stăți cearcă a o turna de silă, în loc de a-i pregăti — prin faptul, că-i deschide o perspectivă asupra tuturor celor existente, teren liber unde ea de sine își va implanta rădăcinile sale.

Și în punctul acesta dară să stăruim pentru un spirit de libertate, de care să se pătrundă ori ce sistem de educație conștient și cuminte.

Nu mai îngăduind copiilor să se miște liber, neîmpedează în jocurile lor, precum și îngrijind ou acela să aibă parte de o viață corporală igienică însufățită de bună dispoziție și distracție de lipsă, chiar fiind vorba de aquirare de cunoștințe, ne vom putea aștepta la o generație viitoare plină de viață și energie, la caractere adevărate de bărbați integri, în cari să ne vedem realizate toate așteptările noastre de mai bine.

Jubileul societ. academice „Petrui Maior” din Budapesta.

Aducem la cunoștința On. public românesc, că societatea de lectură „Petrui Maior” din Budapesta, singura instituție ac. d. a universitarilor români din Ungaria și cea mai veche societate studentă, asoc. din Austro Ungaria, își sărbătorează în 13, 14 și 15 Februarie s. n. împlinirea anului al 50 lea de viață. Dorim ou prăznuirea anului acestuia să fie nu numai pentru noi jubileu, ci jubileu întregii tinerimi din Ungaria, o adevărată sărbătoare națională, dovadă de tăria principiilor de cari a fost condusă soc. „Petrui Maior”.

Atunci vom să aducem sincere semne de pietate și venerație generației dela 40—60, care a înscris cea mai frumoasă pagină în istoria evoluției noastre sociale, dorim atunci să aducem mulțumite premegătorilor nostri, a căror caracter și inteligență izi ne asigură păstrarea și dezvoltarea datinilor, învățăturilor și ideilor naționale. Vom apoi ou, prin apropierea noastră de On. public, societatea să-și întărească idealul social ce tot mai mult se impune, să aducem adevărate explozii de interesază viața studentască mai de aproape și să expunem un tablou fidel al inimei, sufletului și rețonamentului nostru, dela afirmarea căruia depinde mersul societății din viitor. Avem să ne clarificăm rostul nostru în societate și să vo bim des pre relele și boalele ce ni le adu e mizeria materială și primitivitatea mediului în care ne petrecem viața.

Am dori ou, pretenziunile noastre, de a ne lărgi marginile de activitate și de a susținea principii noi, amăsurat cerințelor sociale mai multe și mai bogate în variațiuni, să găsească un ecou adevărat de dragoste în publicul nostru pentru interesele noastre, ou atunci de fapt să fim fericiți că avem o mică și dragută „universitate” românească în Ungaria.

Comitetul a lăst cele mai largi măsuri pentru reușirea programului; succesul ne este asigurat m'i ale, ou avem de patroni pe cei mai distinși și autoritari bărbați dela noi.

Deocamdată vom publica numai programul general al serbărilor: Marți în 13 Februarie, seara de cunoștință; Mercuri 14 Febr. serviciu divin, sedință literară, seara concert la care ne este așigurat concursul celei mai mari artistice dela noi, d-na Lucia Coima; Joi 15 Februarie, banchet, serată dansantă; iar de vom avea norocul putem să sărbătorim și participarea scriitorilor noștri la o eventuală șezătoare.

Răgăm on. public român să se considere și pe această cale de invitat, de omva noi din greșală vom pierde din vedere invitarea specială.

Budapesta, 25 Ianuarie 1912.

Ioan Teicu,
președinte.

„Albina” își urcă capitalul.

Cet'm în „Revista Economică”, numărul din 27 Ianuarie n. c. următoarel:

„Precum suntem informați în curând se va înfăptui ou va h dorință a cercurilor conducătoare ale primului nostru așezământ financiar și a detentorilor scrierilor fonciare emise de acest institut.

Direcțiunea „Albinei” în o sedință recentă a sa a hotărât a crea fondul de garanție de K. 3.000.000 —, ou asil scrierile fonciare emise de „Albina” să ajungă a fi acuite de dare.

La acest scop Direcțiunea a hotărât a propune proximei adunări generale a „Albinei”, ou se va ținea în a doua jumătate a lunii Martie a. c. urcarea capitalului social la dublul celui actual, dela K 3 mil. la K 6 milioane, din care o parte se va întrebuița — împreună ou actualul fond de garanție special de K 500.000, și ou o parte a fndurilor de rezervă — pentru crearea fondului amintit de K 3 milioane.

Noua emisiune de 15.000 acții a K 200 se va face în sensul statutelor tot sub condițiile emisiunilor anterioare, adică ou preț nominal de K 200 —, plus o taxă de emisiune de K 10 — de acție, având fiecare acționar actual preferință de a opta atâtea acții nouă, câte acții vechi sunt treoute pe rumele lui în registrul acționarilor.

Prețul acțiilor se va plăti în 5 rate egale în intervaluri de 3 luni ou începere dela 1 Iuliu 1912; se vor putea însă plăti și mai multe rate deodată, după cari se vor rebonifica 5% interese.

Acțiile din emisiunea nouă vor participa la dividendă numai ou începere dela anul 1913.

Terminal pentru optare s'a fixat z'ua de 15 Iunie s. c.

În legătură ou modificarea statutelor necesită de noua emisiune se va modifica și § 36 al statutelor, înmățindu-se numărul membrilor consiliului de Direcțiune dela 12 căți sunt de prezent — la 15 membri.

Act de recunoștință.

Concertul nostru din 7/20 Ianuarie 1912, bine reușit, atât în partea lui morală, cât și materială, ne impune plăcuta datorință de a exprima adăno simțita noastră recunoștință tuturor împreună muncitorilor, sprijinitorilor și următorilor, cari au binevoit a supraolvi, respective a ne trimite obolul lor, și anume: dl I. G. Bibicescu, director, București 10 cor., doamna Nina Dutka de Sajo 4 cor., domni Pant. Lăuț, c. și reg. căpitan în pens., Ioan Socu, revizor r., Ambroziu Bărsanu, primar subst. (Hateg), Dr. Vasile Stan, Tim. Popovici, prof. semin., Petru Bota, orioitor, N. Bratu, red. „Foi Poporului”, N. Thirel, orioitor, Dr. Victor Raicu, avocat, George Borza, paroh (Coveș), oate 2 cor., Ioan Precup, contabil, Iosif Mărașen., pardositor, Teodor Cora, cism., G. Bendorcean, ilustrator, Alexandru Nemes, faur, Dr. Nicolae Bălan, prof. semin., A. Cosușu, corf rențiar agronom, Ioan Bolloga, pantofar, Aron Lupeanu, funcț. militar super. și doamna Eugenia Ionescu n. Graeu (Băstieni), căte 1 cor., P. Simtion, librar și Octavian Popa, inv. (Idiceșat), oate 50 bani, doamna Petrasou, soție de orioitor 40 bani, Iosif Jinga, pantofar 30 bani și George Văcaru, cojocar 20 b. Ca palăria „Dzu vede!” purtată de suscrisul prezident dela om la om s'a încoasat cor. 17.90, iar dela „Ioanii” partidipanti din prilejul onomastice cor. 15.20.

Din venitul curat am destinat 100 cor. drept eșator unui tinar meseriaș în scopul perfecționării sale în străinătate; cor. 50 fondului de 20 bani pentru cumpărarea unei case ou hală de vânzare; 25 cor. fondului Episcopul Nic. Popea pentru masa învățăcelilor meseriași; 25 cor. fondului jubilar Nic. Cristea pentru monumentele bărbaților binemeritați ai meseriașilor; cor. 17.90 (Dzu vede!) fondului Andreu bar. de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor; cor. 15.20 la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru lăzstrarea fetelor sărace; cor. 6 fondului Bechnitz pentru răspândirea de cărți folositoare; cor. 6 fondului despărământul femeșou și cor. 4.66 fondului congresului meseriașilor.

Sibiu, 27 Ianuarie 1912.

Comitetul „Reunirii sodaliilor rom. din Sibiu”.

Vic. Tordășianu
prezident.

Stefan Duca
notar.

NOUTĂȚI.

Arhiducele Francisc Ferdinand la Berlin. Moștenitorul nostru de tron, Arhiducele Francisc Ferdinand, a sosit Duminecă dimineața la Berlin. A fost primit la gară de către Împăratul Wilhelm, principele moștenitor de tron al Germaniei și ambasadorul Austro-Ungariei. La ora unu d. a. a avut loc dejunul la palat, dat în onoarea înaltului oaspe, iar la orele cinci d. a. a fost ceaiu la ambasada austro-ungară. Sara a fost apoi botezul celui de al patrulea fiu al moștenitorului de tron german, în palatul acestuia. După felicitări a urmat masă mare, iar noaptea la orele 12, moștenitorul nostru de tron a plecat, cu soția sa, la Dresda, de unde s'au dus la Konopist.

Primarul Lugojului. Primar al orașului Lugoj a fost ales Sâmbătă domnul Dr. Demetriu Florescu, cu 63 voturi, contra 58 date domnului Dr. Baltescu, vice-notar comitatens. Noul primar al Lugojului a fost până aci proto-notar al orașului, care acum l-a ridicat la demnitatea de primar, în urma serviciilor bune pe care i le-a adus în trecut.

Dela Academie. Vinerea trecută s'a ținut la Academia Română o ședință publică. A vorbit dl Dr. V. Babeș, despre: Cercetări nouă în vindecarea cancerului și sarcomului.

Arhiducele Iosif, supus săptămâna trecută unei operații grele, se află relativ destul de bine și primăria pare a fi acum delăturată.

† Văd. Hermina Maniu. Cu sincere regrete anunțăm moartea unei vrednice matroane române, a văduvei *Hermina Maniu* din Lugoj, decedată în 27 Ianuarie n. în Arad, la fiica ei, doamna *Livia Vuia* văduvă de medic. Rămășițele ei pământești au fost transportate la Lugoj, unde în 30 Ianuarie au fost depuse în cripta familială spre odihnă vecinie, cu mare solemnitate. Odihnească în pace!

Aviz. Adunarea generală ordinară de iarnă a comitetului municipal din comitatul Sibiuului se va ținea Luni în 5 Februarie n. la orele 9. În aceeași zi la orele 8 va avea loc întrunirea obișnuită a membrilor români în localul casei române din Sibiu (strada măcelarilor-casa consistorului — colțul cu strada Poplăcii).

Advocat nou. Din Budapesta ni s'a anunțat, că dl Dr. *Ioan Hâmbășan* a depus cu succes splendid cenzura de avocat.

Serbări slave în Praga. În vara acestui an se vor organiza în Praga mari serbări la congresul al șaselea, ținut de *societățile slavă*. Se vor întruni la Praga, cum se știe, vreo 40 de mii de societați. Boemii contribuie cu 650 mii coroane pentru festivități, consiliul comunal a votat 190 mii de coroane pentru același scop. În țările slave se fac pregătiri pentru o participare cât mai numeroasă la congresul din Praga.

Posturi nouă de vice-majori. Zărele vieneză anunță, că Monarhul nostru și-a dat învoirea pentru creșterea posturilor nouă de vice-majori. La rangul acesta vor fi înaintați căpitani după un serviciu de vre-o opt ani. Salariul unui vice-major va fi 4400 coroane; iar bani de cuartir primește ca și majorii. Primele *evanșări* în noul rang se vor face în Mai 1912.

Pentru viitoarea bibliotecă. Academia Română a înaintat senatului un memoriu privitor la o nouă clădire pentru bibliotecă, care să fie așezată într-un local corespunzător și destul de sigur pentru a se putea păstra colecțiile dintr'insul frite de orice primejdii. Pentru construirea instalațiilor necesare Academia cere de la stat 3 milioane de lei, în rate anuale de câte 600 de mii de lei. Viitoarea bibliotecă va cuprinde următoarele încăperi: Un depozit de cărți pentru un milion de volume, o sală de lucru cu 100 de locuri de studiu, o sală pentru consultarea revistelor în curs de apariție, un local pentru cabinetul numismatic și mai multe încăperi pentru administrație.

Invitare. Comisiunea permanentă a comitetului Sibiu pentru educarea poporului își va ține ședința sa lunară ordinară Vineri în 2 Februarie n. c. la 11 ore i. a. în sala mică a casei comitetului. Invit pe dâii membri la această ședință. *Iuliu Bărdossy*, prezident.

Sfârșitul lumii. S'a găsit cărăș un „savant” care vestește sfârșitul lumii și ne invită foarte serios, să ne pregătim de moarte. Invătațul acesta este *Lee Spangler* în Pensilvanie. Profetul afirmă, că mai avem de trăit patru ani; căci în 1915 g'obul pământesc va înceta a se mai învârti și va fi total distrus. S'a aflat americani, cari dar crezământ vorbelor lui Spangler, deși profetul din Pensilvania mai procoise cu doi ani înainte sfârșitul lumii.

Cursuri de ski pentru militari. În Târnăzselek se țin în iarnă aceste cursuri de ski pentru hoinăreții din Pojon și Sopron. Cursurile, conduse de opt ofițeri, vor dura trei săptămâni.

Din școală. Învățătorul: — „Pentru ce plângi Costică?” — Costică: — „Mi-a spus Ionel, că s'a aprins școala.” — Învățătorul: — „Las' nu plânge, vezi că nu s'a aprins.” Costică: — „Că tocmai d'ăia plâng!”

Colecție de tablouri. Ziare de peste muniți anunță, că dl *Al. Vlahuță* își pune în vânzare colecția de tablouri. În această prețioasă colecție se găsesc mai multe lucrări de ale marelui nostru pictor Grigorescu. Vânzarea tablourilor se va face în primele zile din Februarie.

Nouă agentură poștală. Agentura poștală din comuna *Mohu*, comitatul Sibiuului, își începe activitatea cu ziua de 16 Februarie 1912.

Desvelirea unei statue. Din Iași se știe, că s'a fixat ziua de 3/16 Mai 1912 pentru desvelirea statuei lui Cuza Vodă. Se vor ține serbări cu acest prilej, la care vor participa delegațiuni de țărani din fiecare județ al României, — precum și delegațiuni din celelalte țări locuite de români.

Miliarde salvate. Palatul din N-york al societății de asigurare „Equitable”, cum am năvălat, a fost nimicit de incendiu în 9 Ianuarie. Acum se vestește, că după o muncă încordată s'a putut pătrunde în sub-sol, unde se găseau camerele de oțel, în care erau păstrate hârtiile de valoare. Camerele au fost deschise, și s'a constatat că au resistat focului: toate valorile, în sumă de șase miliarde, au rămas neatinse.

Cutremur de pământ în Grecia. Un puternic cutremur a făcut în 24 Ianuarie stricăciuni însemnate în Grecia. Au fost atinse de nenorocire cu deosebire insulele Zante și Cefalonia. Paguba materială se cifrează cu 3 milioane de franci. Sunt și câteva victime de vicleșmani, și mai mulți răniți. Guvernul grecese a pornit îndată o acțiune de ajutorare. Sguduiriile se repetă și locuitorii nu mai îndrăznesc să intre în case. Din Corfu au plecat numeroase bărci la Zante, ducând provizii pe seama celor năpăstuiți.

Superstiție. Țăranul și rian *Lakatos László* născut cu câteva luni a vorbit cu țăranul *Trifon Halmásjan* și i-a cerut 1500 de coroane în banonote, făgăduindu-i că banii de hârtie are să-i prefacă în aur. Intr-o seară *Lakatos* a ieșit cu *Halmásjan* în hotarul comunei; au făcut foc, în jurul căruia avea să joace românii, desbrăcați de haine, până ce hârtia se va prefăce în aur. În vreme ce *Halmásjan* juca în jurul focului, *Lakatos* cu banii a luat o la sențioasă; — a fost însă prins și arestat. Tribunalul din Arad l-a condamnat, pentru înșelătorie, la temniță de nouă luni.

Pentru Muzeul Asociațiunii. Cu ocaziunea petrecerii aranjate de tinerimea română din Sibiu, pentru Muzeul Asociațiunii, au binevoit a contribui cu suprasolviri: Dl E. Tăles, inginer 3 cor., Dr. L. de Lenézy, avocat, Dr. V. Raicu, adv., Dr. Alex. Dobrescu, medic 2 cor., N. Dejenariu, contabil „Lamina”, Iulian Popescu, secret. gen. „Donau”, Iie Hosiota, prof. 1 cor. Contribuiri benevole: N. N. 10 cor., „Albina”, institut de credit și economii 100 cor., Dr. Eusebiu Roșca, dir. sem., Dr. O. Răssu, juriconsult „Albina”, G. Șegău, asesor cons. 5 cor., Dim. Câmpăian, asesor cons. 3 cor., Ioan Rebegea, asesor „Albina”, doamna Elena Stroia 2 cor., Alexiu Odor, funcț. „Albina” 1 cor. Totalul încasărilor 327 cor., spese 277 cor. Profitul 50 cor., s'a predat fondului „Muzeului Asociațiunii”. Aducem și pe această cale mulțumită pentru contribuiri. *Comitetul aranjator.*

Majorul scrutător de izvoare. Cunoscutul major *Spalding*, care a venit din Germania, s'a stabilit în țara noastră la Nyitra. A descoperit mai multe izvoare subpământene, și a ținut apoi o prelegere interesantă la Buda despre modul de a căuta izvoare. Majorul *Spalding* a fost invitat acum de guvernul sârbesc la Belgrad, pentru a face cercetări în piața principală a orașului.

Testamentul unui emigrant. Înainte cu treizeci de ani, cum se anunță din Linz, o oală de zidar cu numele *Francisc Maier* a emigrat în câmpiile de diamant din Africa sudică. De atunci nu i s'a mai auzit de veste. De câteva zile a sosit din Cap vestea oficială, că *Francisc Maier* murind în Decembrie 1911 a lăsat o avere de șase milioane. Conform testamentului, averea în număr a răposatului o moștenesc două rudeni sărace din Europa; iar averea sa imobilă din Africa va servi pentru un asil pe seama copiilor săraci ai burilor.

Urmările modei. Moda elegantă de astăzi a damelor nu este priincioasă pentru animalele înzestrate cu blană sau cu pene frumoase. Dacă nu se vor lua măsuri de apărare, unele feluri de mamifere și de păsări se vor stinge cu totul. Între animalele pe care de a fi stărpite este *vidra* sau *lutre*, ale cărei piei în ani 1880 seseau la Londra cu miiile, astăzi abia se găsesc câte o sută sau două în capitala engleză; *băllanii* (un fel de cocoșăroci), cari se găseau cu miiile în țara noastră, sunt vânați fără cruțare. Moda Chantecler a pricinuit nimuirea a 300 milioane de păsări.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutoarea copiilor de Moți apăsăți la meserii, învățăcelul rotar *George Ghișe* din Reoiv, din prilejul sărbătorilor Nașterii a adunat dela tinerimea țărănească de acolo cor. 2.32, înre cari dela *Antonie Filip*, *Const. Căciun*, *Gilgor Ghișoiu*, plugari și *George Ghișe*, inv. rotar (Poiana), câte 20 bani, dela *Dum. Ghișe*, sodal faur și dela 12 junci plugari, câte 10 bani, dela 2 câte 8 bani, dela unul 4 și dela altul 2 bani. La același fond au mai dăruit: *Victor Marov*, librar (Făgăraș), *Ioan Radu*, paroh (Măgărei) și fiica sa *Olimpie*, *Ioan Tatu*, paroh (Căhindei) și soția sa *Paraschiva* n. *Borzea* și *Ioan Alde*, paroh (Petrișca rom.), câte 1 cor. Starea fondului inclusiv cor. 3.17 interese, cor. 1260 62. Pentru primos aduce calde mulțămite, în numele Reuniunii sodalilor români din Sibiu, *Vic. Tordășianu*, prezident.

Bioscopul Apollo din piața Hermann are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 seara, în zilele de lucru; iar în Dumineci și sărbători la 3, 4½, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Viață socială.

Petrecere în Herman. Producțiune muzicală-teatrală împreunată cu dans va aranja „Armonia”, Reuniunea română de lectură și cântări din Herman, Duminecă în 22 Ianuarie (4 Februarie r.) 1912 în sala Hotelului mare. Începutul la 7 ore seara.

Concert în Alba-Iulia. Coral vocal al bisericii rom. gr.-ort. din Alba-Iulia-Măier (Gyalaférvá-Májér), invită la concertul împreunat cu producțiune-teatrală ce se va aranja Luni în 12 Februarie (30 Ianuarie r. c.), Sărbătoarea sfinților 3 Ierarhi, în sala cea mare a Redutei orășenești (Chioss). Deschiderea casei la 7½ ore seara. Începutul precis la 8 ore seara.

Cărți și reviste.

„Cosinzeana” revistă literară ilustrată, săptămânală, Nr. 4—1912 a apărut cu următorul cuprins: *Ion Borcia*: Călătoria micului Ozai (traducere); *I. U. Soriciu*: Nu am cerut iubirea (poezie); *M. Gaspar*: Seb Stefan-Vodă (cuv. is.); *Seb. Bornemisa*: Scrisoare (poezie); *A. Fogazzaro*: Misterul poetului (roman trad.); *Emil A. Chiffa*: Elegie (poezie); *R. Milescu*: O cură cu efect (amoroasă); *Goethe*: Pescarul (poezie trad.); *Flori de-o zi*; *Rânduri mărunt*; *Scrisori dela Rodație*; *Ghioturi ilustrate*; *Cronică feminină*; *Bibliografie*. Abonamentul e 12 cor. la an. Între abonaii, cari plătesc abonamentul înainte pe un an întreg, sortăm premii opt biblioteci de câte 25 coroane.

„Luceafărul” revistă literară, artistică și politică, Nr. 3, 1912, a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: *Il. Chendi*, Viesă literară în 1911. — O privire generală. — *St. O. Iosif*, Să n'atoro iar zilele noastre... (poezie). *M. Săulescu*, Aseară... (poezie). *Ion Dragoslav*, Dint'o glămie. *G. Rădu*, Te-am văzut aievea? (poezie). *Sextil Pașcaru*, Găuri literare și idei politice (III). *I. Agărticeanu*, Povestea unei vicleșni (roman). *Cronici*. *Dr. P. Roșca*: Ce este filozofia? *Victor Stanciu*: Spre al șaselea continent. Însemnări: *O. Calomnie*, Jubileul „României Jună”. *Sandro Botticelli*.

Teatru.

La cursul întregii săptămâni se dau operete, cu concursul bineaprețiatului tenorist *Willy Strehl* dela „Karltheater” din Viena. Începutul s'a făcut er, Marți, cu *Zigeunerbaron*, iar astăzi se dă *Walzertraum*, mâine, *Joi Zigeunerliebe*. Vineri *Das süsse Mädel*, Sâmbătă *Der Graf von Luxemburg* și Duminecă, seară de adio, *Der Bettelstudent*.

Poșta ultimă.

O aniversare dureroasă.

Eri, Marți, a fost aniversarea morții Arhiducelui *Rudolf*, și din acest prilej număroase coroane și buchete de flori au fost depuse pe sicriul seu din cripta capușinilor dela Viena, și s'au oficiat servicii divine în mai multe biserici. În capela curții din Schönbrunn încă a fost celebrat un serviciu divin, la care a participat și Maiestatea Sa, Împăratul și Regele *Francisc Iosif I*.

Legea electorală.

Din cercuri, cari stau aproape de guvern, vine știrea, că în ministeriul de interne s'a lucra cu zor la alcătuirea noiei legi electorale, care e pusă pe astfel de baze, ca numărul alegătorilor să fie *îndoit* așa de mare ca acum. Dacă dis-cutia va fi normală în dietă, guvernul va prezenta noua lege electorală încă în cursul verii anului curent dietei spre votare.

Sărbătorirea prim-ministrului.

După bolirea de mai multe săptămâni, domnul prim-ministru al țării, contele *Khuen-Héderváry*, Luni s'a prezentat în dietă, pentru a lua parte la ședință. Deputații din partidul guvernului au folosit acest prilej pentru a-i face frumoase ovațiuni. La intrarea în sală a domnului prim-ministru s'au sculat toți în picioare și l'au aclamat cu sgomot. Sara domnul ministru president s'a dus la club, unde a fost primit asemenea cu sgomotoase aclamări și cu o vorbire, rostită de către ministrul de finanțe, *Lukács László*. În urmă a fost banchet mare la „Hungaria”, la care au participat peste 400 de persoane. Toastul în onoarea prim-ministrului l'a rostit contele *Tisza István*. Sărbătoritul prim-ministru a dat un frumos răspuns.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Comitetul societății tinerilor și al corului bisericesc gr.-or. rom. din Mediaș de sub conducerea învățătorului *Virgil Imbăruș*, aduce și pe calea asta mulțumită sinceră Oo. domni, care au binevoit ca prin suprasolvirile făcute cu prilejul producțiunii corale-teatrale, aranjate în ziua de Bobotează, să contribuie la sporirea fondului societății, anume: *A. Bolu* dir. fil. „Albina” 10 cor. *E. Mireea* protopop 5 cor. *Beldi Iosif* cons. 5 cor. *N. Puian* 3 cor. *D. 3 cor. V. Mandea* ing. 3 cor. *I. Sava* 2.50 cor. *M. Popoviciu* casier. fil. „Albina” 2 cor. *N. Tipuriță* dir. fil. „Ajutorul” 2 cor. *St. Seșetă* inv. 1 cor. *Șandru* 0.60 cor. *Dr. Bleshu* 0.50 cor. Tot odată mulțămeste și d'ui *Ioan Cioce*, pepinier în loc, pentru munca și ajutorul bănesc cu care a ajutat societatea.

Mediaș, în 23 Ianuarie 1912.

Comitetul

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 608/1911.

(14) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III-a **Lunca** din protopresbiteratul Lupșa, conform rezoluției consistoriale din 15 Noembrie 1911 Nr. 12921 Bis., se scrie al patrulea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concursul, înzestrat cu documentele recerute de regulamentele în valoare, sunt a se înainta subscrisului oficiu în termenul deschis.

Concurenții cu previa înștiințare aici, se pot prezenta în comună pentru a cânta și celebra, resp. a face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia, 14 Ianuarie 1912.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan
protopresbiter.

Nr. 643/1911.

(15) 1—3

Concurs.

Pre temeiul rezoluției Prea Vener Consistor de dto 2 August 1911 Nr 9393/Bis. prin aceasta se scrie concurs pentru postul de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a II-a **Blasfalău inferior** în tractul Bistriței cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Dela concurenți se cere calificatiune completă pentru parohii de clasa a II-a după cum este normată de către Prea Vener. Sinod arhidiecezan din 1910.

Reflecțanti la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterat în Beszterce-Bistrița în termenul deschis și cu prealabila încuviințare din partea protopresbiterului se pot prezenta și în parohie și la biserică spre a și arăta aptitudinile pentru acest post.

Bistrița, 8/21 Ianuarie 1912.

Oficiul protopresb. gr.-or.

Gregorin Pletosu
protopresb.

Ad Nr. pp. 1083/1911.

(2) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna **Calățele**, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) 600 cor., din cari 300 cor. din cassa bisericeii, și 300 din repartitie dela popor.

b) Cuartir liber în edificiul școlii cu grădina de legumi și 2 stângini de lemne pentru încălzit.

c) 400 cor. ca întregire dela stat, ce să va esopera, fiind învățătorul ales în mod definitiv.

Cuincuenalul se va solvi numai după 5 ani de serviciu la această școală.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului până la termenul sus indicat.

Cluj, 28 Decembrie 1911.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 526/1911.

(8) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh George Popoviciu din comuna bis. de cl. III **Vâlcelele-bune** protopresbiteratul Hațegului, se scrie prin aceasta pe baza rezoluției Preaveneratului Consistoriu arh. din 20 Decembrie a. c. Nr. 14.697 Bis./1911 concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Jumătate venitul dela servicii dumnezeiești, ce le va săvârși cu stirea și învoirea parohului, precum și 1/3 parte din adău.

Doritorii de a compete la acest post, sunt poțiti a-și înainta cererile concursuale instruite cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, având a-se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul, iar la biserică a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Hațeg, în 12/25 Decembrie 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. rom. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Ad. Nr. pp. 1203/1911.

(3) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a, **Mănăsturul român** cu prediul **Rișca**, devenit vacant prin moartea fostului paroh, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea ajutoriului de stat.

Concurenții au aș înainta suplicile prevăzute cu documentele recerute subsemnatului până la termenul susindicat, și a se prezenta la biserică în vre-o zi de Duminecă sau sârbătoare, spre a fi cunoscut poporului.

Cluj, 2 Ianuarie 1912.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Anunț.

Se caută spre cumpărare acții de ale institutului de credit „Secășana” din Ludoșul-mare.

Doritorii de a vinde să se adreseze la subscripții:

Nicolae Dobrotă, paroh în Poiana.
Dumitru Stănilă, și **Ioan Salomie**, proprietari în Vale. 1—3

Ingrijitoare de copii

de naționalitate germană, maghiară sau română, cea din urmă să vorbească și ceva limba germană, se caută pe lângă plată bună.

Deslușiri mai deaproape strada Măcelarilor Nr. 8, etagiul I.

(6) 2—2

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Selște, comitatul Sibiiului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: **Iconostase, steaguri, epitaful, icoane singuratică**, și întreaga biserică.

Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(383) 20—

strada Valea

Szelistye—Szebenmegye.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25—.

A apărut:

Carte de cântece

Intocmită pe bază pedagogică și în conformitate cu planul de învățământ din 1911 pentru școalele primare, de profesorul de muzică dela seminariul „Andrean” din Sibiiu,

T. Popovici.

Cuprinde peste 80 cântece alese din comora muzicală națională și aranjate cu deosebită îngrijire și **aprobată ca manual didactic** de Preaven. Consistor arhidiecezan.

Partea I cuprinde cântece în 1 și 2 voci, pentru clasele I—IV; prețul e **60 fl.**

Partea II cuprinde cântece în 2 și 3 voci, pentru clasele V—VI; prețul e **1 cor.**

Porto 10 fileri. La comanda de peste 10 ex. **se dă rabatul** cuvenit.

Cartea poate fi folosită cu succes și în gimnazii și școale reale inferioare, în școale civile și preparandii.

Se poate comanda la:

Librăria arhidiecezană din Sibiiu.

O vai!

La tusa, răgușală și mucărie ajută repede și sigur.

Trăiască!



„Pastilele de piept ale lui Egger”

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece această tusa rea!

Farmacia „Reichspalatin”
Budapesta, VI. Váci-körút 17



Pastilele de piept ale lui Egger m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au- (872) 19—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacia.

„Cassa de păstrare în Mercurea”

societate pe acții.

Primește la filiala sa din **Alba-Iulia** depuneri spre fructificare până la **5000 cor.** cu **5%**, dela aceasta sumă în sus cu **5 1/2%**. Depunerile se capitalizează de două ori la an. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi pe intabulare cu **7%**, pe chizeși cu **8%**.

Mijlocește asigurări de viață și foc la banca generală de asigurare română din Sibiiu.

Localul filialei e în strada Vinului Nr. 1 (Alvinczi utca 1 szám) în casa domnului Pabliu Rozor, vâmaș, lângă firma Misselbacher.

(5) 2—5

Direcțiunea.

VASILE BAN

Strada Ocnei 7 ★ SIBIIU ★ Strada Faurului 16

în casa sa proprie



„La cizma roșie”

cel mai mare

**Depozit de încălțăminte**

pentru bărbați, femei și copii de ambele sexe.

Comandele din provincie se execută prompt și cu prețuri moderate, la caz că nu corespund se primesc îndărăt și se schimbă cu altele.

(221) 17—

Trimitem ghetă de probă și la locuință în orice timp.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul”,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

— Insoțirea economică —

„Mugurul”,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Materiale disponibil în altoi peste

16—

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit!

Requisite de scris

se pot procura de la

Librăria arhidiecezană

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.